

TECVİD HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Tecvid Neye Denir?

Lügatta "Tecvid" bir şeyi güzel ve hoşça yapmaya, ıstılahta ise, her harfin hakkını ve istihkakını vererek okumaya denir.

Tecvid Neden Bahseder?

Kur'an-ı Kerim harflerinin, kelimelerinin, cümle ve âyetlerinin nasıl okunacağından bahseder.

Tecvidin Gayesi Nedir?

Cenab-ı Hakkın "Kur'an-ı Kerimi açık açık, tane tane, tertîl ile oku" emrinin yerine getirilmesini ve kulun sevaba ulaşmasını sağlamaktır.

Tecvidin Değeri Nedir?

Kur'an-ı Kerim Allah kelamı olarak çok değerli bir kitaptır. Tecvid ilmi de ona bağlı bir ilim olduğundan çok değerli bir ilimdir.

Tecvidin Hükümü Nedir?

Tecvid ilmini bilsin-bilmesin, Kur'an-ı Kerimi tecvid üzere okumak her müslüman kadın ve erkeğe "Farz-ı Ayn"dır.

Tecvid Ne İle Sabittir?

Tecvid kitapla, sünnetle ve icmâ-ı ümmetle sabittir.

KUR'AN-I KERİMİ OKUMA ÖLÇÜLERİ

Kur'an-ı Kerim Kaç Ölçüde Okunur?

Kur'an-ı Kerim zaman ve sürat yönünden üç ölçüde okunur: Tertil, Tedvir, Hadr.

Tertil Neye Denir?

Kur'an-ı Kerimi ağır ağır, harflerini ve kelimelerini tek tek söyleyerek okumaya denir.

Tedvir Neye Denir?

Kur'an-ı Kerimi tertil tarzından biraz daha hareketli ve orta süratte okumaya denir.

Hadr Neye Denir?

Tedvirden biraz daha hareketli ve çabuk okumaya denir.

HAREKE

Hareke Neye Denir?

Harfin nasıl ve hangi yine doğru okunacağını gösteren işaretlere "Hareke" denir.

Hareke Kaç Tanedir?

Hareke üç tanedir. Üstün, Esre, Ötre. أُ - اُ - اُ gibi.

PRATİK:

ÜSTÜN (Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 8)

ESRE (Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 9)

ÖTRE (Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 10)

SÜKÛN

Sükûn Neye Denir?

Harfin harekesizliğine "Sükûn" denir. اَل - اَنْ - اَم

Sükûnun İşareti Nedir?

Sükûnun işareti harfin üzerinde görülen ve adına "Cezm" (◌) denilen işarettir.

Sükûn Kaç Kısımdır?

Sükûn iki kısımdır. Sükûn-u Lâzım, Sükûn-u Ârız.

Sükûn-u Lâzım Neye Denir?

Harfin üzerinde durulduğunda ve geçildiğinde var olan sükûna "Sükûn-u Lâzım" denir.

نَ لَ kelimesindeki Lâm (لَ) harfinin sükûnu gibi.

Sükûn-u Ârız Neye Denir?

Harfin üzerinde durulduğunda var, geçildiğinde ise yok olan sükûna "Sükûn-u Ârız" denir. نَ يَعْلَمُونَ kelimesinin vakıf halinde sonundaki nun (نَ) harfinin sükûnu gibi.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 11)

KASR

Kasr Neye Denir?

Harekenin bir elif miktarı kadar uzatılarak okunmasına "Kasr" denir.

بَا - بِي -

بُو gibi. Buna ayrıca "Aslî med, Zâtî med, Tabîî med" dahi denilir.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 37, 38)

MED

Med Neye Denir?

Harekenin bir elif mikmtarından fazla uzatılarak okunmasına "Med" denir.

بَاءَ - بِيءَ - بُوءَ gibi.

Med Kaç Kısımır?

Med iki kısımır. Aslî med, Fer'î med.

Aslî Med Neye Denir?

Harekenin bir elif miktarı kadar uzatılarak okunmasına "Aslî Med" denir.

بَا - بِي - بُو gibi.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 29, 30, 31, 32)

Fer'î Med Neye Denir?

Harekenin bir elif miktarından fazla uzatılarak okunmasına "Fer'î Med" denir.

بَاءَ - بِيءَ - بُوءَ gibi. (Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 40)

HARF-İ MED

Harf-i Med Neye Denir?

Harfin harekesini bir elif miktarı kadar uzatan harflere "Harf-i Med" denir.

Harf-i Med Kaç Tanedir?

Harf-i med üç tanedir. ا - ي - و

Harf-i Medler Hangi Harekeyi Uzatırlar?

و = Ötre harekeyi.

ي = Esre harekeyi.

ا = Üstün harekeyi bir elif miktarı uzatır.

أوتِينَا - أُوذِينَا

Harf-i Med Kelimede Kaç Şekilde Bulunur?

Harf-i med bazan gizli bulunur. لَهُ - بِهِ - طَهُ gibi.

Bazan da vav (و) veya yâ (ى) şeklinde bulunur, fakat elif (ا) okunur.

الصَّلَاةُ - وَالزَّكَاةُ - أَوْحَى - مُوسَى gibi.

(Ahmet GÜRТАŞ'ın Cüzü, Sahife: 29, 30, 31, 32)

SEBEB-İ MED

Sebeb-i Med Neye Denir?

Harfin harekesini bir elif miktarından fazla uzatmaya sebep olanlara "Sebeb-i Med" denir.

Sebeb-i Med Kaç Tanedir?

Sebeb-i med iki tanedir. Hemze, Sükûn.

Hemze Neye Denir?

Boğazın göğüse bittiği yerden ilk çıkan harfe "Hemze" (أَ) denir.

PRATİK:

(Ahmet GÜRТАŞ'ın Cüzü, Sahife: 40)

Sükûn Neye Denir?

Harfin harekesizliğine "Sükûn" denir. أَنْ - لَنْ - كُنْ - إِذَنْ

(Ahmet GÜRТАŞ'ın Cüzü, Sahife: 11)

Sükûn Kaç Kısımdır?

Sükûn iki kısımdır. Sükûn-u lâzım, Sükûn-u ârız.

Sükûn-u Lâzım Neye Denir?

Harfin üzerinde durulduğunda ve geçildiğinde var olan sükûna "Sükûn-u Lâzım" denir.
دَابَّةٌ = دَابَّةٌ kelimesindeki birinci bâ (ب) harfinin sükûnu gibi.

Sükûn-u Ârız Neye Denir?

Harfin üzerinde durulduğunda var, geçildiğinde ise yok olan sükûna "Sükûn-u Ârız" denir. يَعْلَمُونَ - يَوْمَ الدِّينِ - نَسْتَعِينُ kelimelerinin son harfinin sükûnu gibi.

MEDD-İ TABİİ

Medd-i Tabîi Neye Denir?

Harfin harekesini bir elif miktarı kadar uzatarak okumaya "Medd-i Tabîi" denir.

Medd-i Tabîi Ne Zaman Olur?

Harf-i med bulunur, sebab-i med bulunmazsa olur. وَقَاتَلَهُمُ اللَّهُ - وَالَّذِينَ آمَنُوا gibi.

↓ ↓ ↓
 و ي ا

Medd-i Tabîi Kaç Elif Çekilir?

Medd-i Tabîi bir elif miktarı çekilir.

Bir Elif Miktarı Neye Denir?

Bir elif miktarı= Sesin bir saniye kadar uzatılması demektir. Yahut, bir parmak kaldıracak kadar zaman demektir.

MEDD-İ MUTTASIL

Medd-i Muttasıl Neye Denir?

Harf-i medle (و-ى-ا), sebab-i medden hemzenin (اُ - ِء - اُ) aynı kelimedeki bulunmasından dolayı yapılan uzatmaya "Medd-i Muttasıl" denir.

Medd-i Muttasıl Ne Zaman Olur?

Harf-i medden sonra sebab-i med hemze olup, ikisi aynı kelimedeki bulunursa olur.

جَاءَ - جِيَءَ - سُوءَ

Medd-i Muttasılın Meddi Nedir?

Medd-i muttasılın meddi vacibtir. Çünkü kıraat imamlarının hepsi "Aslî Med" üzerine "Fer'î Med" ilave edilmesinde ittifak etmişlerdir. Bu ittifaktan vacib hükmü doğmuştur.

Medd-i Muttasıl Kaç Elif Çekilir?

Medd-i muttasıl 2 ile 4 elif miktarı çekilir. İmam Âsım kıraatinde 4 elif miktarı çekilir.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 40)

NOT:

a) Medd-i muttasıl olan kelimelerde Harf-i medden (و-ى-ا) sonra hemzenin uzun (ا) şekli de kısa (ء) şeklide bulunabilir.

جَاءَ - أَنْ تَبُوءَ - حَطِيئَاتِكُمْ

b) Medd-i muttasıl olan kelimelerde harf-i medden elif bazan gizli bulunur.

أُولَئِكَ - مَلَائِكَةُ - وَالَّذِي
↓ ↓ ↓
ا ا ا

MEDD-İ MUNFASIL

Medd-i Munfasıl Neye Denir?

Harf-i medle sebep-i medden hemzenin ayrı ayrı kelimedede bulunmasından dolayı yapılan uzatmaya "Med-i Munfasıl" denir.

Medd-i Munfasıl Ne Zaman Olur?

Harf-i medden sonra, sebep-i med hemze olup, ikisi başka başka kelimelerde bulunursa olur.

وَمَا أُنزِلَ - إِنِّي أَخَافُ - تُوْبُوا إِلَى اللَّهِ
↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
ا ا ا ا ا ا

Medd-i Munfasılın Meddi Nedir?

Medd-i munfasılın meddi câizdir. Çünkü kıraat imamlarından bazıları aslî med ile, bazıları aslî med üzerine fer'î medden ilave ile okumuşlardır. Bu ihtilaftan câiz hükmü doğmuştur.

Medd-i Munfasıl Kaç Elif Çekilir?

Medd-i munfasıl 1 ile 4 elif miktarı çekilir. İmam Âsım kıraatinde 4 elif miktarı çekilir.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 40)

NOT:

a) Medd-i munfasıl olan kelimelerde, harf-i medden (ا-ى-و) sonra hemzenin uzun (ا) şekli de, kısa (ء) şekli de bulunabilir.

وَمَا أُنزِلَ - يَا وَيْلَتَىٰ أَلِدُّ
 ا
 ء

b) Medd-i munfasıl olan kelimelerde harf-i med bazan gizli bulunur.

هَؤُلَاءِ - عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ - مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
 ا
 و
 ى

c) Medd-i munfasıl olan kelimelerde harf-i medden elif (ا), bazan yâ (ى) şeklinde bulunur.

عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَ - بَلَىٰ إِنَّهُ

DİKKAT:

هَؤُلَاءِ kelimesinin aslı: هَا أُولَآءِ dir. Baştaki ه harfine "Harf-i Tenbih" denir. هَؤُلَاءِ = هَا أَنْتُمْ gibi.

هَآ أُو Medd-i munfasıl:

أُوْلَآءِ Medd-i muttasıl:

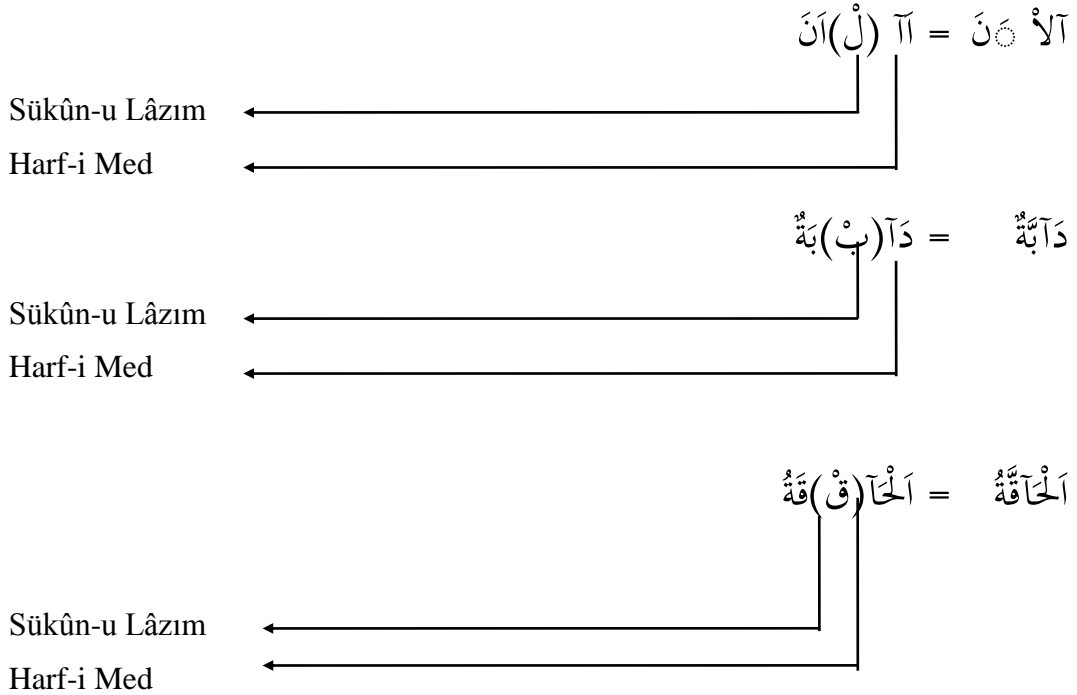
MEDD-İ LÂZİM

Medd-i Lâzım Neye Denir?

Harf-i medle sebab-i medden sükûn-u lâzımın aynı kelimedede bulunmasından dolayı yapılan uzatmaya "Medd-i Lâzım" denir.

Sükûn-u Lâzım Neye Denir?

Harfin üzerinde durulduğunda ve geçildiğinde var olan sükûna "Sükûn-u Lâzım" denir.

Medd-i Lâzım Ne Zaman Olur?

Harf-i medden sonra sebab-i med sükûn-u lâzım olup, ikisi aynı kelimedede bulunursa olur. $\text{دَابَّة} - \text{آلَا}$ gibi.

Medd-i Lâzımın Meddi Nedir?

Medd-i lâzımın meddi vacibtir. Çünkü kıraat imamlarının hepsi aslî med üzerine fer'î med ilave edilmesinde ittifak etmişlerdir. Bu ittifaktan "Vacib" hükmü doğmuştur.

Medd-i Lâzım Kaç Elif Çekilir?

Medd-i lâzım bütün kıraatlarda 4 elif çekilir. Yani, aslî med üzerine fer'î medden 3 ilave etmek suretiyle bütün imamlar medd-i lâzımı 4 elif miktarı ile okumuşlardır.

Medd-i Lâzım Kaç Türlü Kelimedede Bulunur?

Medd-i lâzım dört türlü kelimedede bulunur: Kelime-i Müsakkale, Kelime-i Muhaffefe, Harf-i Müsakkal ve Harf-i Muhaffef.

Kelime-i Mūsakkale Neye Denir?

Harf-i medden sonra idğamlı (şeddeli) bir harf bulunan kelimeye "Kelime-i mūsakkale" denir.

$$\frac{\text{حَاقِّينَ}}{\text{حَاقِّينَ}} - \frac{\text{ضَالِّينَ}}{\text{ضَالِّينَ}}$$

Kelime-i Muhaffefe Neye Denir?

Harf-i medden sonra idğamsız (cezimli) bir harf bulunan kelimeye "Kelime-i Muhaffefe" denir.

$$\frac{\text{آلَانَ}}{\text{آلَانَ}}$$

Harf-i Mūsakkal ve Harf-i Muhaffef Neye Denir?

Bazı sûrelerin başında bulunan ve "Hurûf-u Mukatta'a" adı verilen harflerin isimleri okunurken, kelime-i mūsakkaleye benzeyen harf isimlerine "Harf-i mūsakkal", kelime-i muhaffefe'ye benzeyen harf isimlerine "Harf-i Muhaffef" denir.

الم = أَلِفٌ + لَامٌ + مِيمٌ

Harf-i Muhaffef ←

Harf-i Mūsakkale ←

المص = أَلِفٌ + لَامٌ + مِيمٌ + صَادٌ

Harf-i Muhaffef ←

Harf-i Muhaffef ←

Harf-i Mūsakkal ←

الر = أَلِفٌ + لَامٌ + رَا

Harf-i Muhaffef ←

PRATİK: (Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 40)

MEDD-İ ÂRIZ

Medd-i Ârız Neye Denir?

Harf-i med ile seseb-i medden sükûn-u ârızın aynı kelimedede bulunmasından dolayı yapılan uzatmaya "Medd-i Ârız" denir.

Sükûn-u Ârız Neye Denir?

Harfin üzerinde durulduğunda var geçildiğinde yok olan sükûna "Sükûn-u Ârız" denir.

* نَسْتَعِينُ	* يَوْمَ الدِّينِ	* يَعْلَمُونَ
┆	┆	┆
نُ	نِ	نَ

Medd-i Ârız Ne Zaman Olur?

Harf-i medden sonra seseb-i medd sükûn-u ârız olup ikisi aynı kelimedede bulunursa olur.

Medd-i Ârızın Meddi Nedir?

Medd-i ârızın meddi caizdir. Çünkü kıraat imamlarından bazıları aslî med ile, bazıları aslî med üzerine fer'î meddin ilavesiyle okumuşlardır. Bu ihtilaftan "Câiz" hükmü doğmuştur.

Medd-i Ârız Kaç Elif Miktarı Çekilir?

Medd-i ârız 1-4 elif miktarı çekilir. Yani aslî med ile de, aslî med üzerine fer'î meddin ilavesiyle de okunur.

Medd-i Ârızda Kaç Vecih Câizdir?

1- Üzerinde vakfedilen (durulan) kelimenin son harfi ÜSTÜNLÜ olursa üç (3) vecih caiz olur: Tûl, Tevassut, Kasr.

* يُنْفِقُونَ * يَعْلَمُونَ

2- Üzerinde vakfedilen kelimenin son harfi esreli olursa dört vecih caiz olur: Tûl, Tevassut, Kasr, Kasr ile Ravm.

* الرَّحِيمِ * يَوْمَ الدِّينِ

3- Üzerinde vakfedilen kelimenin son harfi treli olursa yedi vecih caiz olur: Tûl, Tevassut, Kasr, Tûl ile işmam, Tevassut ile işmam, Kasr ile işmam ve Kasr ile Ravm.

* نَسْتَعِينُ

Tûl, Tevassut, Kasr Neye Denir?

Tûl = 4 elif. - Tevassut = 2-3 elif. - Kasr = 1 elif.

PRATİK: (Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 40)

İŞMAM

İşmam Neye Denir?

Harfin ötre hareketine işaret etmek üzere sükûndan sonra dudakları toplamaya "İşmam" denir.

İşmam Nerelerde Yapılır?

İmam Âsım Hazretleri şu iki yerde işmam yapmaktadır:

1- Son harfinin harekesi ötre olan kelimelerde. نَسْتَعِينُ

2- Yusuf suresinin 11. âyetindeki لَا تَأْمِنَّا kelimesinde yapılır.

Kelimenin Aslı لَا تَأْمِنَّا ←

NOT: İşmam tûl, tevassut ve kasr vecihleri ile yapılır.

RAVM

Ravm Neye Denir?

Harfin harekesini hafif bir sesle duyurarak okumaya "Ravm" denir.

Ravm Nerelerde Yapılır?

1- Son harfinin harekesi ötre ve esre olan kelimelerde yapılır.

يَوْمَ الدِّينِ * نَسْتَعِينُ *

2- Yusuf sûresinin 11. âyetindeki لَا تَأْمِنَّا kelimesinde yapılır. Kelimenin aslı

(لَا تَأْمِنَّا) ←

NOT: Böyle kelimelerde ravm sadece KASR ile yapılır.

MEDD-İ LÎN

Medd-i lîn Neye Denir?

Harf-i lîn ile sebab-i medden sükûnun aynı kelimedede bulunmasından dolayı yapılan uzatmaya "Medd-i Lîn" denir.

Harf-i Lîn Neye Denir?

Mâkablî üstünlü, sâkin "Vav" (و) ile "Yâ" (ي) harfine "Harf-i Lîn" denir.

و ي

Medd-i Lîn Ne Zaman Olur?

Harf-i lîn den sonra sebab-i med sükûn olup ikisi aynı kelimedede bulunursa olur.

عَلَيْهِ ُ - مِنْ حَوْفٍ ُ - دَائِرَةُ السَّوْءِ ُ

Medd-i Lîn'in Meddi Nedir?

Medd-i lîn'in meddi câizdir. Çünkü kıraat imamlarından bazıları aslî med ile, bazıları aslî med üzerine fer'î med ilavesiyle okumuşlardır. Bu ihtilaftan "Câiz" hükmü doğmuştur.

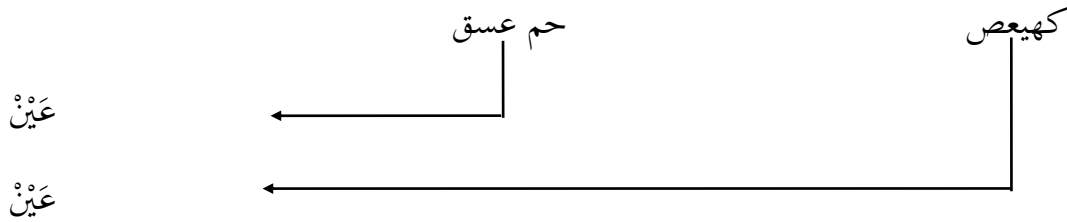
Medd-i Lîn Kaç Elif Çekilir?

Medd-i lîn 1-3 elif miktarı çekilir. Yani, aslî med ile de, aslî med üzerine fer'î meddin 1-2 ilavesiyle de okunur.

Medd-i Lîn Kaç Vecih Câizdir?

1- Harf-i lîn den sonra sebe-i med "Sükûn-u Lâzım" olursa iki vecih câizdir.

a) Tûl. b) Tevassut.

2- Harf-i lîn den sonra sebab-i med sükûn-u ârız olursa:

Üzerinde vakfedilen kelimenin son harfinin harekesi;

a) ÜSTÜN = 3 vecih. Tûl, Tevassut, Kasr. الْيَوْمَ ُ

b) ESRE = 4 vecih. Tûl, Tevassut, Kasr, Kasr ile Ravm. أَنْشَيْنِ ُ

c) ÖTRE = 7 vecih. Tûl, Tevassut, Kasr, Tûl ile işmam, خَيْرُ ُ

Tevassut ile işmam, Kasr ile işmam, Kasr ile Ravm.

TENVİN VE SÂKİN NUN BAHSİ

Tenvin Neye Denir?

Tenvin iki üstün (◌̣), iki esre (◌̣) ve iki ötreye (◌̣) denir. اُ

أ = اُنْ اِ = اِنْ اَ = اَنَّ

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 13, 14, 15)

Sâkin Nun (◌̣) Neye Denir?

Okunduğu halde harekesi olmayan cezimli nun (◌̣) harfine denir. اَنَّ - لَنَّ

IHFÂ

Ihfa Neye Denir?

Tenvin (◌̣ ◌̣) veya sâkin nun (◌̣) harfinin zatını gizleyip, sıfatı olan ğunnesini, ihfa harfleri üzerinde devam ettirmeye "Ihfa" denir.

Ihfa Harfleri Nelerdir, Kaç Tanedir?

Ihfa harfleri:

* ضَعْ *	* كَرَمًا *	* سَمًا *	* قَدْ *	* شَخْصٍ *	* جُودَ *	* ثَنَا *	* ذَا *	* صِفْ *
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
ض	ك	س	ق	ش	ج	ث	ذ	ص
* فَتْرَى *	* طَالِبًا *	* دُمُ *	* تُقَا *	* زِدْ *	* ظَالِمًا *			
↓	↓	↓	↓	↓	↓			
ف	ط	د	ت	ز	ظ			

Ihfa Ne Zaman Olur?

Tenvin veya sâkin nun ihfa harflerine uğradığı zaman olur.

عَنِّي كَرِيمٌ - وَفَتْحٌ قَرِيبٌ - مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ

Ihfanın Hükümü Nedir?

Tenvin veya sâkin nun, ihfa harflerine uğradığı zaman ihfanın yapılması bütün kurraya göre vacibtir.

Ihfanın Ölçüsü Nedir?

Ihfanın ölçüsü, medd-i tabiide olduğu gibi bir elif miktarı kadardır.

Ihfa Nasıl Yapılır?

Ihfa yapılırken dilin ucu, "Nun" (ن) mahrecine değmeyip, alt çenedeki yerinde durur, ortası damağa yükselir ve bu esnada ses hem ağızdan hem de genizden getirilir.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 28)

IZHAR

Izhar Neye Denir?

Tenvin veya sâkin nun harfini ğunnesiz, açık ve net bir şekilde okuduktan sonra, araya fazla fasıla vermeden, izhar harfine geçmeye "Izhar" denir.

Izhar Harfleri Nelerdir, Kaç Tanedir?

Izhar harfleri:

* هَادِيًا * غَنِيٌّ * عَدْلٌ * خَالِقٌ * حَيٌّ * اللَّهُ
 ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
 ها غ ع خ ح ا

Izhar Ne Zaman Olur?

Tenvin veya sâkin nun, izhar harflerinden birine uğradığı zaman olur.

غَفُورٌ حَلِيمٌ - مَنْ آمَنَ - مِنْ خَوْفٍ

Izhar Nasıl Yapılır?

Tenvin veya sâkin nun harfi, açık ve net bir şekilde okunduktan sonra hemen izhar harfine geçilir. Tenvin veya sâkin nundan izhar harfine geçerken yarım saniye kadar ses ve nefesin kesilmesi lazım. Yani sektenin yarısı kadar.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 28)

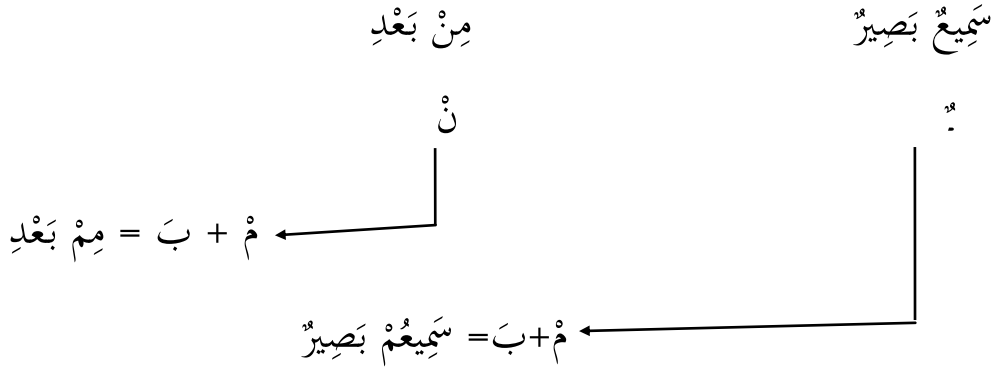
İKLÂB

İklâb Neye Denir?

Tenvin veya sâkin nun harfini, mim harfine çevirip, ğunnesini "Bâ" harfi üzerinde göstererek okumaya "İklâb" denir.

İklâb Ne Zaman Olur?

Tenvin veya sâkin nun "Bâ" harfine uğrarsa olur.

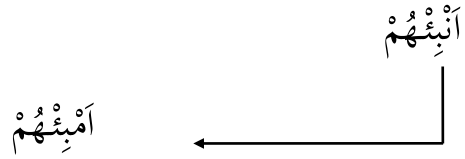

İklâbın Hükümü ve Ölçüsü Nedir?

Bütün kıraat imamlarına göre iklâb vacibtir. Ölçüsü bir elif miktarı kadar uzatmaktadır.

İklâb Nasıl Yapılır?

Bâ (ب) harfiyle karşılaşan tenvin (ن) veya sâkin nun (ن) harfi, halis bir mim'e (م) çevrilir. Sonra bu mim'in (م) ğunnesi bâ (ب) üzerinde gösterilir.

İDĞAMIN MAHİYETİ

İdğam Neye Denir?

İdğam, yanyana bulunan iki harften, harekesiz birinci harfi harekeli ikinci harfe katmaya ve ikinci harfi şeddeli gibi okumaya denir.

İDĞAM MAALĞUNNE

İdğam Maalğunne Neye Denir?

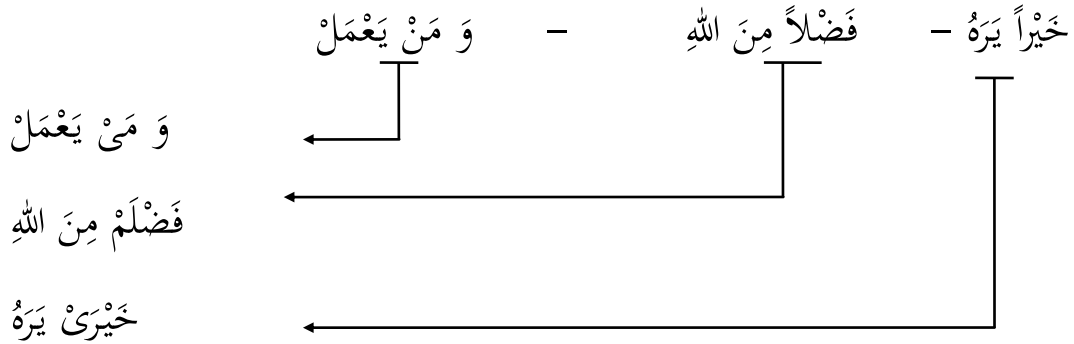
Ğunne ile beraber yapılan idğama "İdğam Maalğunne" denir.

Ğunne Neye Denir?

Genizden gelen sese "Ğunne" denir.

İdğam Maalğunne Ne Zaman Olur?

Tenvin (ُ ِ) veya sâkin nun (ن) و ن م ي harflerinden birine uğradığı zaman olur.

İdğam Maalğunne Nasıl Yapılır?

Tenvin (ُ ِ) veya sâkin nun (ن) و ن م ي harflerinden birisi haline getirilir, sonra birbirinde idğam edilir ve aynı anda ses hem ağızdan hem genizden getirilir.

İdğam Maalğunnenin Ölçüsü Nedir?

İdğamın ğunne ile beraber yapılmasından dolayı bir buçuk elif miktarı kadardır.

NOT: Nun-u sâkin ile vâv yahut yâ aynı kelimedede bulunursa idğam maalğunne olmaz, bir kelime ızharı olur.

دُنْيَانُ - بُنْيَانُ - صِنْوَانُ - قِنْوَانُ

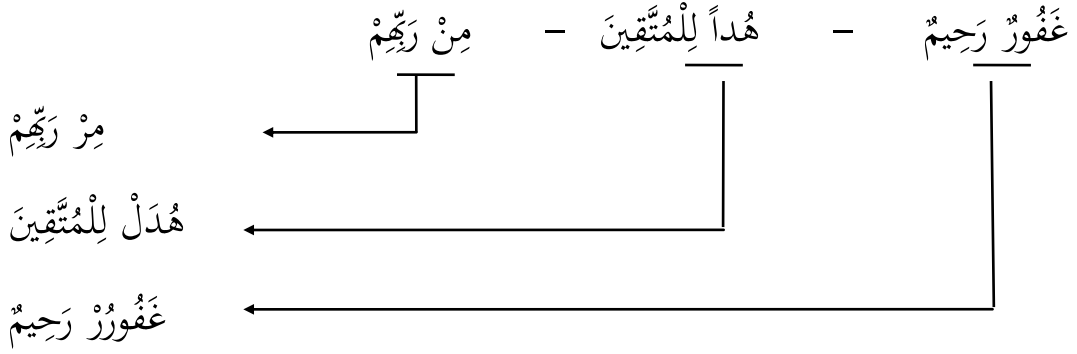
İDĞAM BİLÂĞUNNE

İdğam Bilâğunne Neye Denir?

Ğunnesiz yapılan idğama "İdğam bilâğunne" denir.

İdğam Bilâğunne Ne Zaman Olur?

Tenvin (ُ ِ) veya sâkin nun (ن), = ر ل harflerinden birine uğradığı zaman olur.

İdğam Bilâğunne Nasıl Yapılır?

Tenvin veya sâkin nun, önce ر ل harflerinden birisi haline getirilir. Sonra ğunnesiz olarak birbirinde idğam edilir.

İdğam Bilâğunnenin Ölçüsü Nedir?

Ğunnesiz idğam olduğundan dolayı bu idğamın ölçüsü bir elif miktarı kadardır.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 45)

İDĞAM-I MİSLEYN

İdğam-ı Misleyn Neye Denir?

İkisi aynı olarak yanyana bulunan harflerden, harekesiz birinci harfi, harekeli ikinci harfe katmaya ve ikinci harfi "Şeddeli" gibi okumaya "İdğam-ı Misleyn" denir.

İdğam-ı Misleyn Ne Zaman Olur?

Bir harfın sâkin olup yine kendi misline uğradığı zaman olur.

أَوْوَا وَ نَصْرُوا	- أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ	- فَمَا رَجَحْتَ تِجَارَتَهُمْ
_____	_____	_____
أَوْوَنَصْرُوا	أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ	فَمَا رَجَحْتَ تِجَارَتَهُمْ

İdğam-ı Misleynin Ölçüsü Nedir?

Eğer ğunneli ise idğam maalğunne, ğunnesiz ise idğam bilâğunne gibidir.

SÂKİN MÎM'İN HALLERİ

Sâkin Mîm'in Kaç Hali Vardır?

Sâkin mîm'in üç hali vardır:

1- Sâkin mîm (مْ) yine mîm (مِّم) harfine uğrarsa idğam-ı misleyn maalğunne olur.

أَطَعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ

2- Sâkin mîm (مْ) "Bâ" (ب) harfine uğrarsa dudak ihfası olur.

تَرْمِيهِمْ بِجَارَةٍ

3- Sâkin mîm (مْ), "Bâ" ile mîm'den başka harfe uğrarsa dudak ızharı olur.

لَكُمْ دِينِكُمْ - هُمْ فِيهِ

İDĞÂM-I MÜTECÂNİSEYN

İdğam-ı Mütecâniseyn Neye Denir?

Cinsleri itibariyle aynı olan harflerin birbirinde idğam edilmesine "İdğam-ı Mütecâniseyn" denir.

İdğam-ı Mütecâniseyn Harfleri Nelerdir, Kaç Tanedir, Kaç Gruptur?

İdğam-ı mütecâniseyn harfleri sekiz tanedir, üç gruptur:

ط-د-ت	=	وَ قَالَتْ طَائِفَةٌ	-	مَا عِبَدْتُمْ
		وَ قَالَتْ طَائِفَةٌ		مَا عِبَدْتُمْ
ظ-ذ-ث	=	إِذْ ظَلَمُوا	-	يَلْهَثُ ذَالِكِ
		إِظْلَمُوا		يُلْهَثُ ذَالِكِ
ب-م	=	يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا		
		يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا		

İdğam-ı Mütecâniseyn Ne Zaman Olur?

Cinsleri ve grupları aynı olan harfler birbirine uğradığı zaman olur.

İdğam-ı Mütecâniseyn Nasıl Yapılır?

Harekesiz birinci harf, harekeli ikinci harfte idğam edilir ve ikinci harf şeddeli gibi okunur.

İdğam-ı Mütecâniseynin Ölçüsü Nedir?

Eğer ğunneli ise idğam maalğunne, ğunnesiz ise idğam bilâğunne gibidir.

İDĞAM-I MÜTEGÂRİBEYN

İdğam-ı Müteğâribeyn Neye Denir?

Mahrecleri ve sıfatları itibariyle yakınlığı olan harflerin birbirinde idğamına "İdğam-ı Müteğâribeyn" denir.

İdğam-ı Müteğâribeyn Harfleri Nelerdir, Kaç Tanedir, Kaç Gruptur?

İdğam-ı müteğâribeyn harfleri dört tanedir, iki gruptur:

$$\begin{array}{c} \text{بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ} \\ \text{بَرَفَعَهُ اللَّهُ} \end{array} - \begin{array}{c} \text{قُلْ رَبِّ} \\ \text{قُرَّبِّ} \end{array} = \text{ل-ر}$$

$$\begin{array}{c} \text{أَمْ نَخْلُقُكُمْ} \\ \text{أَمْ نَخْلُقُكُمْ} \end{array} = \text{ق-ك}$$

İdğam-ı Müteğâribeyn Ne Zaman Olur?

Mahrecleri ve sıfatları itibariyle yakınlığı olan harfler birbirine uğrarsa olur.

İdğam-ı Müteğâribeyn Nasıl Yapılır?

Harekesiz birinci harf, harekeli ikinci harfte idğam edilir ve ikinci harf şeddeli gibi okunur.

İdğam-ı Müteğâribeyn Ölçüsü Nedir?

Bu idğamın ölçüsü idğam-ı bilâğunne gibidir.

İDĞAM-i ŞEMSIYYE

İdğam-ı Şemsiyye Neye Denir?

Lâm-ı tarifi şemsiyye harflerinde idğam edilmesine "İdğam-ı Şemsiyye" denir.

Lâm-ı Tarif Neye Denir?

Bazı kelimelerin başında bulunan **اَلْ** harfine denir.

بَلَدٌ = اَلْبَلَدُ

جَمَلٌ = اَلْجَمَلُ

İdğam-ı Şemsiyye Harfleri Nelerdir, Kaç Tanedir?

İdğam-ı şemsiyye harfleri ondört tanedir ve şu kelimelerin baş harfleridir.

تُبُّ * ثُمَّ * دَعٌ * ذَنْبًا * رَمَى * زِدْ * سَمْعَةً * شِمٌّ
 ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
 ت ث د ذ ر ز س ش

صَدْرٌ * ضَيْفٌ * طَابٌ * ظَنَّ * لَهُ * نَعَمْ *
 ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
 ص ض ط ظ ل ن

İdğam-ı Şemsiyye Ne Zaman Olur?

Lâm-ı tarif şemsiyye harflerinden birine uğradığı zaman olur.

وَالشَّمْسِ - وَالتَّيْنِ - وَالتَّاسِ

İdğam-ı Şemsiyye Nasıl Yapılır?

Lâm-ı tarif önce şemsiyye harflerinden birisi haline getirilir, sonra şemsiyye harfinde idğam edilir ve şemsiyye harfi şeddeli gibi okunur.

İdğam-ı Şemsiyyenin Ölçüsü Nedir?

Eğer ğunneli ise idğam maalgünne, ğunnesiz ise idğam bilağunne gibidir.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 33)

IZHAR-I KAMERİYYE

Izhar-ı Kameriyye Neye Denir?

Lâm-ı tarif ile kameriyye harfleri arasında yapılan ızhara "Izhar-ı Kameriyye" denir.

Izhar-ı Kameriyye Harfleri Nelerdir, Kaç Tanedir?

Izhar-ı kameriyye harfleri ondört tanedir ve şunlardır:

أَبْعَ حَجَّكَ وَ حَفَّ عَقِيمَهُ

Izhar-ı Kameriyye Ne Zaman Olur?

Lâm-ı tarif kameriyye harflerine uğradığı zaman olur.

وَالْقَمَرِ - وَالْعَصْرِ

Izhar-ı Kameriyye Nasıl Yapılır?

Lâm-ı tarif gayet açık ve net olarak okunur. Bu esnada kameriyye harfi ile lââm-ı tarif arasında ses ve nefes bir an kesilir ve okumaya devam edilir.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 34)

KALKALE

Kalkale Neye Denir?

Harfin mahrecte sıkıştırılıp aniden bırakılmasından sonra duyulan sese "Kalkale" denir.

Kalkale Harfleri Nelerdir, Kaç Tanedir?

Kalkale harfleri beş tanedir ve şunlardır:

فُطْبُ جَدٍ

Kalkale Ne Zaman Olur?

Kalkale harflerinden birisi kelime içerisinde sâkin olarak bulunduğu zaman olur.

يَدْ خُلُون - أَحَدٌ - بِالْحَقِّ

Kalkale Nasıl Yapılır?

Sâkin olarak kalkale harfi, mahrecte sıkıştırılır ve sonra aniden bırakılır. Bu esnada çıkan ses, makablinin harekesine göre çıkarılır.

HÜKMÜ'R-RÂ

Hükmü'r-râ Neye Denir?

Râ harfinin okunma şekillerine "Hükmü'-râ" denir.

Râ Harfi Kaç Şekilde Okunur?

Râ harfi üç şekilde okunur: İnce, kalın, hem ince hem kalın.

Râ Ne Zaman Kalın Okunur?

1- Râ (ر) kendisi üstünlü veya ötreli olursa kalın okunur.

حُمُرٌ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ

2- Râ (ر) sâkin, mâkabli üstünlü veya ötreli olursa kalın okunur.

وَأْمُرٌ بِالْعُرْفِ - وَأَنْحَرُ - وَادُّكُرُ

3- Râ (ر) sâkin, mâkabli de sâkin, onun mâkabli üstünlü veya ötreli olursa, kalın okunur. Vakıf halinde okundukları zaman وَالْعَصْرِ - وَالْفَجْرِ - لَفِي حُسْرِ

4- Râ (ر) sâkin, mâkabli esreli, fakat bu esre arızî olursa, kalın okunur.

أَمْ ارْتَابُوا - ارْجِعِي - لِمَنْ ارْتَضَى

AÇIKLAMA:

Esrenin ârızî olması şöyledir. لِمَنْ ارْتَضَى misâlindeki (ن) harfi لِمَنْ şeklinde sâkindi, ارْتَضَى kelimesindeki hemzenin esre harekesi (ن)'a verilince, (ن) harfinin bu esre harekesi ona sonradan gelmiş olduğu için, "Ârızî Esre" adını aldı.

5- Râ (ر) sâkin, mâkabli esreli fakat (ر)'dan sonra kalın harflerden birisi üstünlü olarak bulunursa kalın okunur.

إِرْصَادًا - قِرْطَاسٍ - فِرْقَةٍ

6- Râ (ر) sâkin, mâkablinde harf-i medden "Vav" (و) yahut "Elif" (ا) bulunursa kalın okunur. Vakıf halinde okundukları zaman أَبْصَارًا - شُكُورًا

Râ Ne Zaman İnce Okunur?

1- Râ (ر) kendisi esreli olursa ince okunur.

يُرِيدُ - رِجَالٌ

2- Râ (ر) sâkin, mâkabli esreli olursa ince okunur.

وَاصْطَبِرْ - مِنْ مُدَكِّرٍ

3- Râ (ر) sâkin, mâkabli de sâkin, onun mâkabli esreli olursa ince okunur. Vakıf halinde:

ذِي الدِّكْرِ - وَ لَا يَكْزُرُ

4- Râ (ر) sâkin, makablinde harfî medden "Yâ" (ي) bulunursa ince okunur. Vakıf halinde:

بَصِيرٌ - قَدِيرٌ - حَبِيرٌ

5- Râ (ر) sâkin, mâkablinde harf-i lîn'den "Yâ" (ي) bulunursa ince okunur. Vakıf halinde:

حَيْرٌ - سَيْرٌ - طَيْرٌ

Râ (ر) Ne Zaman İnce Ve Kalın Okunur?

1- Râ (ر) sâkin, mâkabli esreli, fakat Râ (ر)'dan sonra kalın harflerden birisi esreli olarak bulunursa, ince okumak da kalın okumak da caizdir.

كُلُّ فِرْقٍ

2- Râ (ر) sâkin, mâkablindeki kalın harflerden birisi de sâkin, onun mâkabli esreli olursa ince okumak da kalın okumak da câizdir. Vakıf halinde:

عَيْنَ القَطْرِ - مِنْ مِصْرٍ

3- Bazı kelimeler vardır ki aslına göre ince, mâkabline göre kalın okumak câizdir. Vakıf halinde:

فَأَسْرٍ - أَنْ أَسْرٍ - إِذَا يَسْرٍ

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 8,9,10)

LAFZATULLAH

Lafzatullah Neye Denir?

Kur'an-ı Kerimde bulunan bütün "Allah" (اللَّهُ) lafzına "Lafzatullah" denir.

Lafzatullah Nasıl Okunur?

1- Lafzatullah'ın mâkabli üstünlü veya ötreli olursa kalın okunur.

نَصْرُ اللَّهِ - وَاللَّهُ

2- Lafzatullah'ın mâkabli esreli olursa ince okunur.

لِلَّهِ - بِاللَّهِ

PRATİK: (Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 41)

ZAMİR

Zamir Neye Denir?

Kelimenin aslî harfinden olmayıp sonradan gelen ve müfred, müzekker, gâib şahsı tanıtan "He" (هـ) harfine denir.

Zamir Nasıl Okunur?

Kelime içerisindeki zamir, bazı yerde uzatılarak, bazı yerde ise uzatılmadan okunur.

Zamir Ne Zaman Uzatılır?

Zamirin mâkabli harekeli olduğu zaman uzatılır.

لَهُ - بِهِ - إِنَّهُ

DİKKAT:

1- Uzatılan zamirin kendi harekesi ötre (ُ) ise harf-i medden "Vav" (و), esre (َ) ise harf-i medden "Yâ" (ي) mukadder olarak bulunur. لَهُ - بِهِ

↓ ↓
و ي

2- Böyle bir zamirden sonra sebab-i medden "Hemze" (ْ - ُ - ِ) bulunursa medd-i munfasıl olur.

مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا - عِنْدَهُ إِلَّا
↓ ↓
و ي

Zamir Ne Zaman Uzatılmaz?

1- Zamirin mâkablinde harf-i lîn'den birisi bulunursa uzatılmaz.

عَلَيْهِ - إِلَيْهِ - شَرُّهُ

2- Zamirin mâkablinde harf-i medden birisi bulunursa uzatılmaz.

أَنْزَلْنَاهُ - قَتَلُوهُ - فِيهِ

3- Zamirin üzerinde vakf edilirse uzatılmaz.

لَهُ - بِهِ - نَصْرُهُ

4- Zamir, kendinden sonra bir kelimeye bağlanırsa uzatılmaz.

بِهِ الْأَرْضُ - إِنَّهُ الْحَقُّ

5- Bazı kelimelerin aslî harf olan "He" (هـ) harfleri, zamir olmadıkları için uzatılmaz.

لَمْ يَنْتَه - وَمَا نَفَقَهُ - فَوَاكِهَ

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 38, 39)

DİKKAT:

1- İmam Âsım Hazretleri, Furkan Sûresinin 69. âyetindeki فِيهِ مُهَانَا kelimesindeki zamiri فِيهِ مُهَانَا şeklinde kaide dışı bir elif miktarı kadar uzatarak okumuştur.

2- Zümer Sûresinin 7. âyetindeki يَرْضَاهُ kelimesindeki zamir de uzatılmaz. Çünkü bu kelimenin aslı يَرْضَاهُ 'dür. Zamirin mâkablindeki elif hafz edilmiştir.

SEKTE

Sekte Neye Denir?

İki kelime arasında, ses ve nefesi biraz kesip, soluk almadan okumaya devam etmeye "Sekte" denir.

Sektenin Zamanı Ne Kadardır?

Bir elif miktarı yahut bir saniye miktarı kadar bir zamandır.

Sekte Nasıl Yapılır?

Birinci kelimenin son harfinin üzerinde ses ve nefes bir saniye kadar kesilir ve soluk almadan ikinci kelimeye geçilerek yapılır.

İMÂLE

İmâle Neye Denir?

Harf-i med elifini (ا), harf-i med yâ'sına (ي) meylettirerek okumaya "İmâle" denir.

İmâle Kaç Kısımdır?

İmâle iki kısımdır: İmâle-i Kübrâ, İmâle-i Suğrâ.

İmâle-i Kübrâ ve İmâle-i Suğrâ Neye Denir?

Harf-i med elifini (ا) harf-i med yâ'sına (ي) çok meylettirerek okumaya "İmâle-i Kübrâ", az meylettirerek okumaya "İmâle-i Suğrâ" denir.

İmâle Nerelerde Yapılır?

İmam Âsım'ın kıraati ve Hafs'ın rivayetinde sadece Hûd sûresinin 41. âyetindeki **مَجْرِيهَا** kelimesinde yapılır.

İmâle Nasıl Yapılır?

مَجْرِيهَا kelimesinde "Râ" (ر) harfinin harekesini yukarı çeken harf-i med elifi (ا) harf-i med "Yâ"sına (ي) çokça meylettirilir. Bu esnada "Râ" (ر) ince okunur.

TESHİL

Teshil Neye Denir?

Yanyana bulunan iki hemzeden, ikinci hemzeyi "E" ile "He" harfleri arasında bir sesle okumaya "Teshil" denir.

ءَ اَعْجَمِي

-E- ile -HE- arası bir sesle okunur.

VAKF VE İBTİDA

(Durmak ve Başlamak)

Vakf Neye Denir?

Kelimeler, âyetler ve sûreler arasında, yeniden nefes almak veya okuma işini bitirmek üzere durmaya "Vakf" denir.

İbtida Neye Denir?

Kur'an okurken vakf yaptıktan sonra nefes alıp tekrar başlamaya veya okuma işine ilk başlayışa "İbtida" denir.

Vakf Nasıl Yapılır?

Üzerinde vakf yapılan kelimenin son harekesi düşer ve harf sâkin olur.

حَبِيرٌ بَصِيرٌ - وَ إِلَيْهِ مَتَابٌ - يَعْلَمُونَ

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 46)

DURAKLARDA DURURKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ

Hüve'lerde Hû diye dururuz. هُوَ ← هُو

Hiye'lerde Hî diye dururuz. هِيَ ← هِي

لَنْ نَدْعُوَ ← لَنْ نَدْعُو مَا هِيَ ← مَا هِيَ وَهُوَ ← وَهُوَ

Yuvarlak TE'lerde HE sesiyle durulur. لَمْرَةٍ ← لَمْرَةٌ

رَبْرَبَةٍ ← رَبْرَبَةٌ رَحْمَةٍ ← رَحْمَةٌ جَنَّةٍ ← جَنَّةٌ

Açık TE'lerde TE sesiyle durulur. بَيْنَاتٍ ← بَيْنَاتِ

هَيْهَاتَ ← هَيْهَاتِ يُمَيْتُ ← يُمَيْتِ

İki üstünlerde (â) sesiyle durulur. بِنَاءٍ ← بِنَاءِ

نِسَاءٍ ← نِسَاءِ بِنَاءٍ ← بِنَاءِ مَاءٍ ← مَاءِ

NOT: İki üstün elif harfi üzerinde olursa (â) sesiyle durulur. Elif harfi üzerinde olmayan iki üstünlerde sükûn üzerinde durulur.

İki esrelerde cezim üzerinde durulur. مَزِيدٍ ← مَزِيدِ

İki ötrelerde cezim üzerinde durulur. عَلِيمٍ ← عَلِيمِ

NOT: Normal duraklarda cezim üzerinde durulur.

Sonu harf-i medden biriyle son bulan kelimelerde hareke üzerinde dururuz ve bir elif miktarı da uzatırız.

تَهْتَدُوا نَصَارَىٰ إِلَّا تَعُولُوا فَأُولَٰئِكَ عَلِيمًا

Şeddeli kelimelerde dururken şeddeli harfi iki kere cezimli olarak okuyarak dururuz.

وَتَبَّ ← وَتَبَّ وَ مَتَّعُوهُنَّ ← وَ مَتَّعُوهُنَّ

مُسْتَقَرٌّ ← مُسْتَقَرَّرٌ فَطَلٌّ ← فَطَلَّ

SECÂVENDLER (Duraklar)

Kur'an'a nokta ve hareke konmasından sonra âyetleri birbirinden ayırmak için aralarına duraklar konmuştur.

Bu duraklar önce basit bir daire şeklinde konmuş sonra hem durak hem süs görevi yapacak şekilde geliştirilmiş ve bugünkü halini almıştır. Bugün çoğu mushaflarda bu duraklar içine âyet numaralarıda yazılmaktadır.

Daha sonra bunlara ilave olarak koyucusunun adından türü "Secavend" denen işaretler konmuştur. Bunlarda anlam gözönüne alınarak âyetlerin gerekli yerlerine veya âyet sonlarına konmuş normalden daha küçük harflerdir. Bunların başlıcaları:

ط	Tı durağı: Vakfı mutlaktır. Mutlaka durulması gerekir.
ج	Cim durağı: Vakfı câizdir.
م	Mim durağı: Vakfı lâzımdır.
ص	Sad durağı: Ruhsat alâmetidir. Nefesimiz daralırsa durabiliriz.
ز	Ze durağı: Geçilmesi durulmasından iyidir. Durulabilir.
ق	Gaf durağı: Geçiş alâmetidir. Durulabilir.
قَفْ	Gıf durağı: Mutlak durmayı emirdir.
ع	Ayın durağı: Rükû alâmetidir. Kıssanın tamamlandığını bildirir.
لا	Lâmelif durağı: Durulmaz. Şâyet duracak olursak geriden almamız gerekir.

NOT: Sâdece fatiha sûresindeki صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ durağında durulunca bizim mezhebimize göre geriden alınmaz.

∴ ∴ İki tane üç nokta durağı: Birincide durursak ikinci de durmayız. İkinci üç noktada durursak, birinci üç noktada durmayız.

Bütün bu işaretler Kur'an ilimleri konusunda büyük âlim Gazneli Ebu'l Fadıl Muhammed bin Tayfur Secavendi (l. 1164) tarafından konulduğu için "Secavend" işaretleri denmiştir.

Surelerin adını, Mekke'de mi, Medine'de mi nazil oldukların, kaç âyet ihtiva ettiklerin belirten sûre başlıkları ile, cüz (Kur'an'ın 20 sahifelik her bölümü) işaretleri de sonradan konmuştur. Bunlar hem estetik (görünüş güzelliği verecek) hemde okumada ve ezberleme de kolaylık sağlayacak biçimde konmuştur.

Noktalama işini

H. I. yy. Ortalarında kelime sonlarına **Ebü'l Esved Eddüeli** tarafından konulmuş.

Bu iyi görülünce H.2. yy. başlarında büyük gramer bilgini **Halil bin Ahmed** tarafından bugünkü şekline sokulmuştur.

PRATİK:

(Ahmet GÜRTAŞ'ın Cüzü, Sahife: 47)